

Orientering

Til Økonomiudvalget

Erfaringsopsamling på arbejdet med innovation og partnerskaber i Københavns Kommunes indkøb

Resumé

Sagen er en opsamling på succesfulde innovationsprojekter og -samarbejder på indkøbsområdet i KK. Sagen er til ØU's orientering.

Sagsfremstilling

På mødet den 10. december 2024 blev ØU forelagt en afdækning af arbejdet med innovation og partnerskaber i KK's indkøb (bilag 1) til orientering. På mødet efterspurgt ØU, at orienteringen blev fulgt op af en erfaringsopsamling og beskrivelse af positive erfaringer i arbejdet med innovation og partnerskaber i KK's indkøb, hvilket er baggrunden for nærværende orientering.

ØKF har lavet en erfaringsopsamling med indkøbsfaglige medarbejdere i alle forvaltninger, som viser, at der er etableret enheder i SUF og TMF, som arbejder systematisk med innovation og partnerskaber, og at BUF indgår i partnerskaber og samarbejder ift. fødevarer. De øvrige forvaltninger arbejder i mindre grad, eller slet ikke, med at indgå i strategiske partnerskaber eller med innovation ift. indkøb.

Overordnet set arbejdes der med innovation og offentlige-private partnerskaber på indkøbsområdet ift. 1) udbud, 2) enheder, der arbejder internt og eksternt, samt 3) klassiske offentlige-private innovationssamarbejder. Dette er eksemplificeret ved følgende tre projekter:

1) Udbud

BUF har gennemført et innovativt udbud på kartofler til EAT-skolemadsordningen, som havde til hensigt, at indkøbsaftalen, som blev indgået på baggrund af udbuddet, skulle kunne bruges til mere end blot at indkøbe kartofler til skolemaden og få dem fra leverandøren til skolen. Ifølge BUF var det ønsket, at indkøbsaftalen også skulle kunne bruges til at styrke elevernes forståelse for produktionen af den mad, der bliver serveret i EAT-køkkenerne.

På indkøbsaftalen kan der købes et sæt bestående af læggekartofler, jord og dyrkningsspend, så eleverne havde mulighed for selv at stifte bekendtskab med at dyrke kartofler. Derudover kan der købes et besøg til den gård, der dyrker de kartofler, som bliver til skolemaden. Derudover er der, som en del af indkøbsaftalen, lavet en film om produktion af kartofler, og landmanden har lavet et forløb på YouTube, hvor man kan

29-04-2025

Sagsnummer i F2
2025 - 1101

Dokumentnummer i F2
7065370

Sagsnummer eDoc
2025-0015568

Sagsbehandler
Ditte Dalgaard

følge, hvad der sker i kartoffelspanden, og hvad man skal huske i forbindelse med dyrkning af kartoflerne. BUF har efterfølgende lavet en guide til, hvordan man laver denne type udbud, samt undervisningsmateriale til forløbet.

2) Copenhagen Solutions Lab

Copenhagen Solutions Lab (CSL) i TMF er en enhed, der arbejder både internt med andre enheder i TMF og med andre forvaltninger i KK, og eksternt om en række forskellige innovationsprojekter, fx:

- Et flex-varme strategisk partnerskab, hvor KK og HOFOR siden 2019 har haft et aktivt partnerskab omkring fleksibel varme, som har resulteret i gentagende projekter.
- Et floating bike data-projekt, sammen med enheden Trafik i TMF, som handler om at finde en løsning eller innovationspartner for cykeldata til at understøtte trafikplanlægning og politiske beslutninger, skabe markedsoverblik af løsninger og teste løsninger fra seks virksomheder.
- Et aflåst cykelparkering-projekt, sammen med enheden Mobilitet i TMF, som handler om at gøre cyklisme mere attraktivt i København og om at forebygge cykeltyveri. Her arbejdes der bl.a. på at skabe markedsoverblik over løsninger og på at identificere 1-3 løsninger til evt. pilotprojekter.

3) Klassiske offentlige-private innovationssamarbejder

Et eksempel på et mere klassisk offentlig-privat innovationssamarbejde er et mellem KK, Aarhus Kommune og et dansk-svensk konsortium, som sammen har udviklet en produktserie af lamper med biologisk lys til brug på plejehjem. Lampeserien kan indkøbes på rammeaftale, som i alt otte kommuner har underskrevet, til en samlet værdi på 150 mio.kr.

Biologisk lys er kunstigt lys, som genskaber det naturlige sollys med tilsvarende kvaliteter og effekter. Lyset påvirker hormonproduktionen og immunforsvaret, hvilket forbedrer søvnkvalitet, døgnrytme og trivsel for både borgere og medarbejdere samt forbedrer arbejdsmiljøet for personalet. Produktserien inkluderer bord- og gulvlamper, pendler og loftslamper, som automatisk sikrer det rette lys gennem døgnet via en indbygget lysprotokol. Lamperne er højteknologiske standalone-løsninger, der kan betjenes enkelt af borgere og medarbejdere uden brug af mobiltelefon eller Wi-Fi.

Ifølge SUF er værdien i et offentligt-privat innovationsudbud, at det muliggør et tæt samarbejde mellem leverandør og brugere, hvilket har været en forudsætning for at udvikle en produktserie, som lever op til alle stillede krav: at kunne bruges i alle typer af lokaler på plejehjem, giver biologisk effekt, er brugervenlig, implementerbar samt lever op til de i udbuddet stillede krav til pris.

SUF peger på, at udfordringen ved et offentligt-privat innovationsudbud er, at det stiller store krav til organisationens viden om udbudsformen og kræver betydelige ressourcer under både forberedelse og

gennemførelse. Et offentligt-privat innovationsudbud kan derfor med fordel vælges, når der er et stort uforløst behov med et stort potentiale, og hvor der ikke allerede findes markedsmodne løsninger.

Ifølge SUF, ville det understøtte forvaltningernes mulighed for at indgå i flere offentlig-private innovationspartnerskaber, hvis en centralt placeret enhed kunne rådgive forvaltningerne om juraen i disse, så forvaltningerne kan fokusere på de faglige behov og ønsker til løsningerne.

Generelt nævner forvaltningerne at fordele ved at arbejde med innovationspartnerskaber er relationsopbygning og samarbejde mellem enheder og forvaltninger, den agile tilgang til projekter, vidensopbygning, samt at projekterne tager udgangspunkt i konkrete behov.

Forvaltningerne nævner desuden, at ulemper ved arbejde med innovation er, at innovationsprojekter kan føre til nye løsninger, men at den efterfølgende implementering kræver de rette kompetencer og nogle gange organisationsændringer, som ikke altid finder sted. Derudover, at erfarings- og videndeling med beslutningstagere i KK, og på tværs af KK, er besværlig, da der ikke findes officielle strukturer og systematikker for dette.

Økonomi

Sagen har i sig selv ingen økonomiske konsekvenser.

Videre proces

Økonomiforvaltningen foretager sig ikke yderligere.

Bilag

1. Afdækning af arbejdet med på arbejdet med innovation og partnerskaber i Københavns Kommunes indkøb, december 2024.
2. Københavns Kommunes indkøbspolitik 2023-2026.

Orientering

Til Økonomiudvalget

Afdækning af arbejde med innovation og partnerskaber i Københavns Kommunes indkøb

Resumé

Sagen er en afdækning af Københavns Kommunes arbejde med innovation og indgåelse af offentlige-private partnerskaber og offentlige-private innovationsfællesskaber på indkøbsområdet. Afdækningen viser, at der arbejdes med innovation og partnerskabet lokalt, men at der ikke er en koordineret tilgang på tværs af Københavns Kommune. Sagen er til Økonomiudvalgets orientering.

Problemstilling

Den 1. december 2022 vedtog Borgerrepræsentationen Københavns Kommunes indkøbspolitik for 2023-26. I sagen om vedtagelse af indkøbspolitikken stod der, at Økonomiforvaltningen vil undersøge kommunens arbejde med innovation og indgåelse af offentlige-private partnerskaber og offentlige-private innovationsfællesskaber på indkøbsområdet og vende tilbage med en sag til Økonomiudvalget.

I sagen om vedtagelse af indkøbspolitikken 2023-26 stod der: *"Her vil Økonomiforvaltningen i samarbejde med forvaltningerne afdække potentialerne for indgåelse af offentlige-private partnerskaber (OPP'er) og offentlige-private innovationsfællesskaber (OPI'er) med private virksomheder. I sagen kan der fastlægges et mål på eksempelvis indgåelse af to til tre større OPP'er eller OPI'er om året"*.

På den baggrund har Økonomiforvaltningen været i dialog med de indkøbsfaglige medarbejdere i alle forvaltninger og undersøgt, på hvilke indkøbsområder Københavns Kommune i dag indgår i offentlige-private partnerskaber og offentlige-private innovationsfællesskaber i indkøb med private virksomheder.

I dialogen er det desuden afdækket, hvorvidt Københavns Kommune kan øge antallet af samarbejder, og om det giver mening at sætte et årligt mål for dette.

Løsning

Økonomiforvaltningens dialog med indkøbsfaglige medarbejdere i alle forvaltninger har vist, at:

- Der er etableret enheder i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen, som arbejder systematisk med innovation og partnerskaber. De øvrige forvaltninger arbejder i mindre grad eller slet ikke med at indgå i strategiske partnerskaber eller med innovation ift. indkøb.

04-12-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 24078

Dokumentnummer i F2
6782229

Sagsnummer eDoc
2024-0411355

Sagsbehandler
Ditte Dalgaard
Louise Skovbo Petersen

- Hvis der skal arbejdes mere strategisk med partnerskaber og innovation, vil det kræve en styrkelse af de juridiske kompetencer ift. indgåelse af OPP'er og OPI'er samt gennemførelse af innovative udbud. Desuden påpeger flere, at det kan være nødvendigt med en central enhed eller task force, der kan bistå forvaltningerne i at tænke innovativt i forskellige indkøbsprocesser.
- Risikovillighed er en forudsætning for arbejdet med partnerskaber og innovation. De sidste års arbejde med professionalisering og effektivisering af indkøbsområdet har haft fokus på at styre målrettet efter målsætninger for effektiviseringer og udbudsdækning på indkøbsområdet. Dette bidrager på den ene side til at skabe økonomisk råderum, men vanskeliggør på den anden side, at der afsættes ressourcer til udvikling af innovative løsninger og produkter med ukendt tidshorisont og resultat.
- Arbejdet med innovation og partnerskaber i indkøb er ressourcetungt og tidskrævende og kræver betydelig ledelsesopbakning. Ikke alle forvaltninger har i dag i tilstrækkelig grad ressourcer til at prioritere dette arbejde på indkøbsområdet.
- Københavns Kommune med fordel kan søge dialog med andre kommuner og organisationer fx KL, DI og Dansk Erhverv for at finde idéer til partnerskaber og innovation samt de rigtige i markedet til at være med til at udvikle idéerne.

I Københavns Kommunes indkøbspolitik for 2023-26 er *Innovation og partnerskaber* én af fem værdier. Som Økonomiforvaltningen oplyste i sagen *Status for arbejdet med Københavns Kommunes Indkøbspolitik for 2023-2026*, er arbejdet med denne værdi det mest umodne.

Hvis der skal arbejdes med en mere fælles retning for arbejdet med innovation og partnerskaber herunder igangsættes initiativer til udvikling af området, vil det kræve, at der igangsættes yderligere undersøgelser, og at der afsættes særskilte ressourcer til arbejdet.

Ikke meningsfuldt at opstille mål for indgåelse af OPP'er og OPI'er

På baggrund af dialogen med forvaltningerne og gennemgang af viden om området vurderer Økonomiforvaltningen, at det ikke er meningsfuldt at sætte et kvantitativt mål for indgåelse af OPP'er og offentlige-private innovationsfællesskaber OPI'er.

Det skyldes, at arbejdet med OPP'er og OPI'er er tidskrævende og risikofyldt, og at ét vellykket samarbejde af ressourcehensyn vurderes at være at foretrække, frem for en række mindre vellykkede. OPP'er og OPI'er er ofte volatile og uforudsigelige, ligesom markedet hurtigt kan ændre sig. Derfor kan Københavns Kommune ikke alene styre, om det strategiske partnerskab eller innovationssamarbejde i sidste ende er vellykket og ender ud i et brugbart produkt eller løsning til gavn for kommunen.

Af den grund anbefaler Økonomiforvaltningen, at der ikke arbejdes videre med at sætte et konkret mål for antallet af partnerskaber.

Offentlig-privat samarbejde og innovation i andre offentlige institutioner

Økonomiforvaltningen har været i dialog med Danske Regioners Center for Sundhedsinnovation (SINO) for gode eksempler på offentlige-

private samarbejde og innovation. Økonomiforvaltningen vurderer umiddelbart ikke, at det kan oversættes til en kommunal kontekst.

Økonomiforvaltningen har desuden været i dialog med KL vedr. KL's arbejde med innovation. KL peger på deres Omstilling- og Udviklingsenhed, som det bedste bud på et netværk, som Københavns Kommune kan deltage i for at øge arbejdet med innovation. Enhedens arbejde omhandler 'Den Grønne Idebank', som er et databaseværktøj, der indeholder råderumsforslag med gevinster ift. både økonomi og klima. Enhedens arbejde omhandler således primært, hvordan der skabes økonomisk råderum, fremfor eksempelvis udvikling af innovative løsninger ift. velfærdsområdet, grøn omstilling og klima, som er områder, hvor det vil være relevant for Københavns Kommune at arbejde med innovation og strategiske partnerskaber.

Økonomi

Sagen har i sig selv ingen økonomiske konsekvenser.

Videre proces

Økonomiforvaltningen foretager sig ikke yderligere.

Bilag

1: Københavns Kommunes indkøbspolitik 2023-2026.

Ansvarlige og bæredygtige indkøb til gavn for borgere og samfund

Indkøbspolitik 2023-2026

Indhold

Indledning	3
Københavns Kommunes fem indkøbsværdier	4
• Effektiv indkøbsorganisation	6
• Reduktion af klimaafttryk	7
• Ansvarlige arbejdsvilkår	8
• Miljømæssig bæredygtighed	9
• Partnerskaber og innovation	10
Afgrænsning og opfølgning	12
Appendiks: Principper for ansvar og organisering af arbejdet med indkøb	13

Indledning

Ansvarlige og bæredygtige indkøb til gavn for borgere og samfund

Københavns Kommune er en af Danmarks største offentlige indkøbere, og har i mange år været frontløber for bæredygtige indkøb. Vi pejler efter såvel økonomisk som miljømæssig og social ansvarlighed. I Københavns Kommune ved vi, at gode organisatoriske rammer er en forudsætning for, at kommunen kan blive ved med at agere professionelt og effektivt i vores indkøb - til gavn for både borgere, leverandører og medarbejdere.

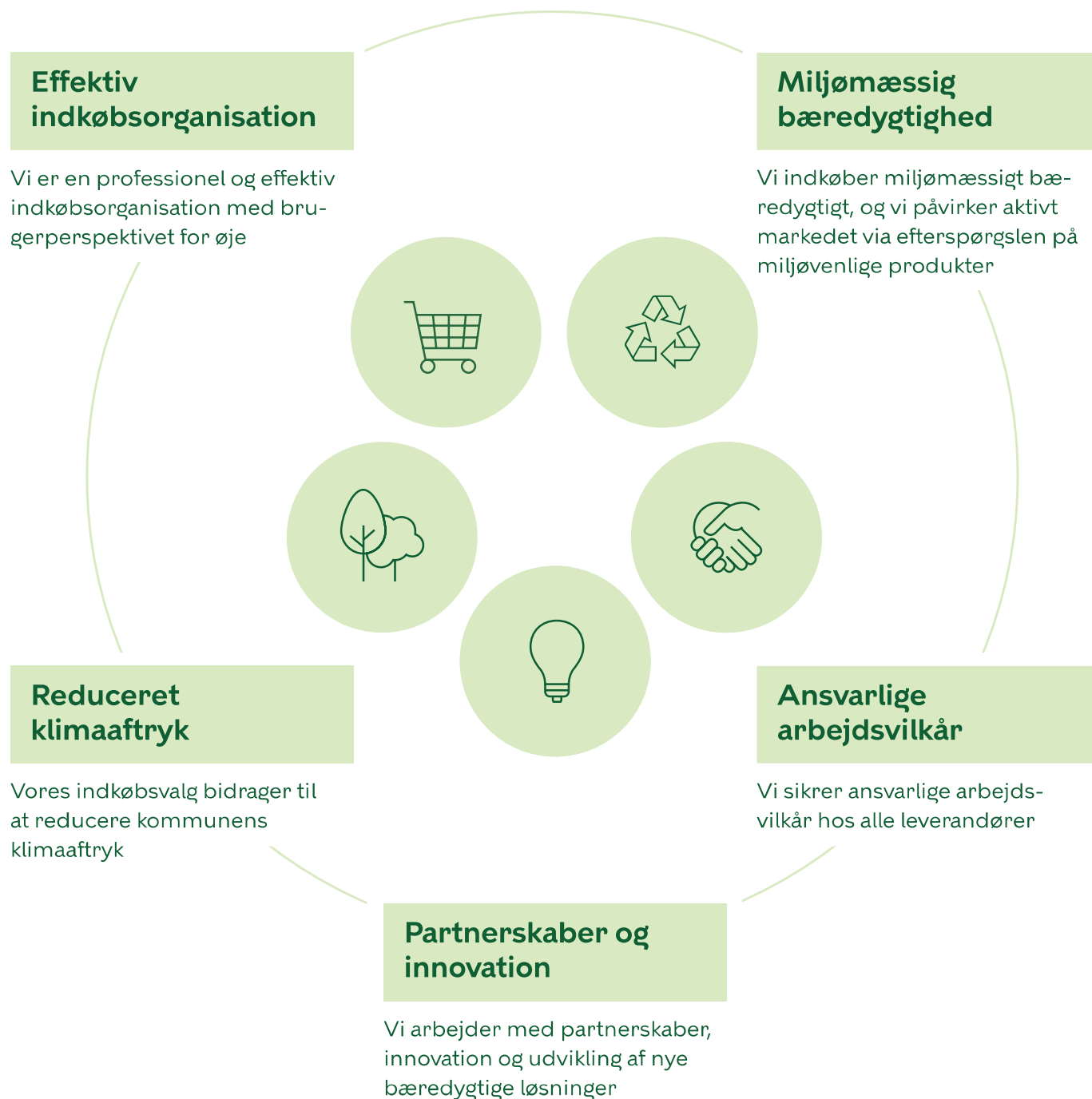
Københavns Kommune er nået langt med at drive den grønne omstilling. Vi blev eksempelvis i 2022 anerkendt af Milan Urban Food Policy Pact med en pris, for at være blandt de bedste i verden til grønne fødevarerindkøb. Ambitionerne og ansvaret for at drive kommunen og samfundet videre er dog endnu større. Indkøb skal både løse en konkret efterspørgsel på varer og tjenesteydelser til blandt andet kommunens institutioner, samtidig med at indkøb skal bidrage til den grønne omstilling og social ansvarlighed i alle led og med afsmittende effekt til hele markedet og samfundet.

Københavns Kommune købte i 2021 ind for 13,8 mia. kroner. Heraf var 10,7 mia. kroner på serviceområdet, dvs. indkøb af varer og tjenesteydelser, mens 3,1 mia. kroner var inden for anlægsområdet, det vil sige når kommunen bygger for eksempel skoler, kulturhuse og plejehjem. Med så store indkøbssummer har Københavns Kommune en afgørende rolle i at modne markedet, så der i højere grad produceres varer og leveres serviceydelser der er både socialt- og miljømæssigt bæredygtige. Københavns Kommune bidrager gennem aktiv stillingtagen til indkøb også til at fremme opfyldelsen af FN's Verdensmål.

Københavns Kommunes indkøbspolitik sætter rammen for de særlige indsatser, som skal prioriteres de kommende fire år. Med politikken sættes retningen, og alle kommunens forvaltninger, enheder, institutioner og medarbejdere vil i deres daglige arbejde føre politikken ud i livet til gavn for borgere og samfund.

Københavns Kommunes fem indkøbsværdier

Værdierne er ligestillede og rummer en række indsatsområder, som skal gøre det muligt for Københavns Kommune at indfri ambitionerne. Indsatsområderne omfatter både eksisterende og nye initiativer. Indsatsområderne er ikke udtømmende, men består af prioriterede indsatser, som vil fylde i de kommende år.

Effektiv indkøbsorganisation

Vi er en professionel og effektiv indkøbsorganisation med brugerperspektivet for øje

En professionel indkøbsorganisation er afgørende for implementering af politiske initiativer på indkøbsområdet. Københavns Kommune er en af landets største offentlige indkøbere, og derfor arbejder kommunen aktivt med at være en professionel indkøber over for leverandører og samarbejdspartnere. Det skal være tydeligt og overskueligt, hvilke krav kommunen stiller.

Den professionelle organisation gælder også de medarbejdere, der til daglig arbejder med udbud og indkøb, samt de medarbejdere, der skal anvende de varer og tjenesteydelser, kommunen indkøber. For dem skal det være nemt at købe ind på de rigtige indkøbsaftaler i indkøbssystemet. Der skal derfor være fokus på anvendelsen af kommunens indkøbssystem og på at øge digitaliseringsgraden. Endelig er kvalitet, sortiment og leveringssikkerhed helt centrale forudsætninger for, at borgerne oplever, at Københavns Kommune er en professionel og effektiv indkøbsorganisation.

Københavns Kommune vil sikre, at der arbejdes professionelt med markedsdialog og livscyklusbetragtninger set både fra et økonomisk, gennem totaløkonomiske beregninger, samt et klima- og miljømæssigt perspektiv. For at styrke compliance, indhold og brugervenlighed i de tværgående indkøbsaftaler, skal der arbejdes aktivt med kompetenceudvikling, samarbejde og videndeling på tværs af forvaltninger. Inddragelse af slutbrugere skal bidrage med vigtige perspektiver i arbejdet med indkøb og brugervenlighed.

Effektiviseringer på indkøbsområdet skal også i de kommende år bidrage til at indfri kommunens effektiviseringsmål. Kommunens mange og store indkøb skal fortsat være med til at sikre bedre priser samtidig med, at compliance skal sikre, at udbud og indkøb lever op til de politisk besluttede krav og indkøbspolitikens ambitioner.

Indsatsområder

Københavns Kommune vil:

→ Sikre, at indkøbsområdet fortsat bidrager til effektiviseringer. Vi vil arbejde med indkøbsdata for at systemunderstøtte udbud og indkøb samt have fokus på indkøbsmønstre og -spend.

→ Arbejde fokuseret med vores information til virksomheder og dialog med leverandører.

→ Videreudvikle vores indkøbssystem med fokus på brugervenlighed for indkøberne og teknisk understøttelse, så vi kan sikre god kontraktstyring, klimaopgørelser mv.

→ Arbejde med brugerdialog og inddragelse af slutbrugere på udvalgte områder, så vores indkøb tilrettelægges med et borger- og medarbejderperspektiv.

→ Øge compliance af vores indkøbsaftaler gennem en høj grad af anvendelse af vores indkøbssystem.

→ Prioritere samarbejdet om de forpligtende indkøbsaftaler i Staten og Kommunernes Indkøbsfællesskab (SKI). Vi vil deltage i arbejdsgrupperne og påvirke indkøbsaftalerne i en retning, så de stemmer overens med Københavns Kommunes ønsker og krav, blandt andet til social og miljømæssig bæredygtighed.

→ Sikre effektiviseringer og bæredygtighed ved at arbejde med forbrugsstyring på relevante indkøbsområder.

Reduceret klimaaftryk

Vores indkøbsvalg bidrager til at reducere kommunens klimaaftryk

Som led i Københavns Kommunes klimaplan skal kommunen reducere klimaaftrykket fra indkøb markant frem mod 2030. Københavns Kommune vil, ud fra en baseline på kommunens klimaaftryk fra indkøb, fastsætte et overordnet reduktionsmål og iværksætte en række indsatser, så vi kan accelerere den grønne omstilling. Københavns Kommune vil fortsætte de mange initiativer, der allerede er i gang, samt iværksætte nye indsatser i takt med, at data og viden om klimaaftrykket fra konkrete varer bliver tilgængelig.

De grønne løsninger skal tænkes ind i den måde, Københavns Kommune arbejder med udbud og indkøb. Vi skal derfor sikre kompetencer og videndeling på tværs af kommunen, ligesom reduktion af klimaaftrykket skal prioriteres i udbud og indkøb.

Nogle gange er det dyrere at foretage indkøb med lavere klimapåvirkning. Der udvikles i de kommende år nye finansieringsmodeller, til at kunne foretage økonomiske prioriteringer i arbejdet med grønne og bæredygtige indkøb. Der skal for eksempel udvikles modeller for klimaafgifter og skyggepriser, arbejde videre med at sætte mindstekrav i udbud og interne forbrugsbegrænsninger på udvalgte områder samt en klimapulje.

Indsatsområder

Københavns Kommune vil:

→ Reducere klimaaftrykket gennem kommunens indkøb. Med afsæt i en baseline for klimaaftrykket af kommunens indkøb udvikles en reduktionsstrategi, som sætter retningen for, hvordan vi opnår en reduktion. Reduktionsstrategien skal baseres på løbende udbygning af indkøbsdata og emissionsfaktorer, og der skal iværksættes indsatser på de indkøbsområder, der har de største potentialer.

→ Reducere klimaaftrykket fra indkøb af fødevarer.

→ Reducere klimaaftrykket fra byggerier. Vi vil arbejde mod emissionsfrie bygge- og anlægspladser samt reduktion af klimaaftrykket fra byggematerialer.

→ Reducere klimaaftrykket fra transport. Vi vil fortsat kun indkøbe eldrevne køretøjer til egen flåde, og vi vil stille endnu højere krav til leve randører om at anvende grønne transportmidler, når det er muligt. Desuden vil vi undersøge muligheden for at etablere samordnet vare transport/omlastecentraler.

Ansvarlige arbejdsvilkår

Vi sikrer ansvarlige arbejdsvilkår hos alle leverandører

I Københavns Kommune handler vi socialt ansvarligt. Det gør vi for at sikre, at kommunens leverandører har ordentlige arbejdsforhold for deres ansatte. I dag ligger Københavns Kommune helt i front – både nationalt og internationalt – i forhold til at stille krav og følge op på, at der indkøbes socialt ansvarligt, og det skal vi fortsætte med.

Med udgangspunkt i et nyt og skærpet CSR-bilag stiller Københavns Kommune nye krav inden for menneske- og arbejdstagerrettigheder, klima og miljø samt til leverandørers arbejde med at sikre overholdelse af kravene i egen virksomhed, hos underleverandører samt af skat-

telovgivningen. Derudover stiller Københavns Kommune udvidede krav til dokumentation og følger op på, at både hoved- og underleverandører overholder kravene.

Københavns Kommune arbejder fortsat risikobaseret i forhold til at følge op på, om leverandører overholder de krav, kommunen stiller til arbejdstager- og menneskerettigheder.

Indsatsområder

Københavns Kommune vil:

→ Sikre at alle, der arbejder for kommunens leverandører, har ordentlige arbejdsforhold og løn. Vi vil anvende sociale klausuler, herunder arbejdsklausulen, fortsætte social dumping-indsatsen og gennemføre systematisk opfølgning på leverandørers arbejdspladser.

→ Undersøge, hvordan kommunen kan sikre jobs til dem, der har brug for en ekstra hånd til at komme ind på arbejdsmarkedet. I arbejdet med kommunens klausuler vil vi undersøge mulighederne for at stille krav til leverandører om ansættelse af mennesker med handicap, i fleksjob mv.

→ Sætte fokus på ansvarlige arbejdsvilkår, når Kommunen anvender fleksibel arbejdskraft som for eksempel begrænsede ansættelser og freelancere.

→ Arbejde aktivt og risikobaseret med det nye CSR-bilag, herunder kravene til overholdelse af menneske- og arbejdstagerrettigheder samt klima- og miljø.

→ Fortsætte fokus på ansvarlige skatteforhold hos leverandører.

→ Udbrede ID-kort med forpligtende kontraktkrav til relevante større byggerier, for eksempel skoler og daginstitutioner.

→ Sikre fortsat samarbejde om arbejdsvilkår med kommuner, andre offentlige institutioner, interesseorganisationer samt arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer.

Miljømæssig bæredygtighed

Vi indkøber miljømæssigt bæredygtigt, og vi påvirker aktivt markedet via efterspørgslen på miljøvenlige produkter

Det er vigtigt at den offentlige sektor går forrest med at bidrage til miljømæssig bæredygtighed gennem indkøb. Som en af Danmarks største offentlige indkøbere vil vi helt i front. Vi ser et stadigt stort potentiale for indkøb som værktøj til at fremme miljømæssige hensyn, for eksempel gennem bæredygtig produktion og øget fokus på genbrug, genanvendelse, cirkularitet, codesign, affaldsforebyggelse, produkters livscyklus og på, hvordan produkternes levetid kan forlænges.

Københavns Kommune vil fortsat have fokus på at minimere de påvirkninger, som kommunens indkøb har på miljøet fra produktion, emballage og transport. Desuden vil Københavns Kommu-

ne arbejde på at modne markedet i forhold til at genbruge og genanvende produkter, der har udtjent sin værdi for Københavns Kommune, men enten kan sælges videre eller brydes ned i dele og anvendes i andre sammenhænge.

Københavns Kommune har desuden fokus på miljømærkning, som skal gøre det nemt at identificere bæredygtige indkøb og gøre det muligt at prioritere bæredygtighed i udbudsprocessen.

Indsatsområder

Københavns Kommune vil:

→ Indkøbe miljømærkede produkter og tjenesteydelser på de områder, hvor det er muligt. Vi vil også bidrage til at udvikle markedet for miljømærkede produkter, ved at indgå i samarbejder om markedsinvolvering.

→ Fremme cirkulære indkøbskrav og sætte fokus på produkters livscyklus. De varer kommunen indkøber, skal så vidt muligt kunne adskilles, repareres, genanvendes eller affaldssorteres korrekt. Vi vil blandt andet sætte fokus på inventar og emballage.

→ Fremme miljømæssig bæredygtighed ved at anvende markedsdialog ved udbud, hvor det er muligt og værdiskabende. Markedsdialogen skal afdække, hvor det giver mening i forhold til markedet at bruge miljøkrav både som minimumskrav og konkurrenceparameter.

→ I endnu højere grad tage livscyklusbetraktninger med i kommunens udbud og indkøb. Vi vil arbejde med kompetenceløft og vidensdeling samt understøtte, at de relevante medarbejdere har de nødvendige udbudsjuridiske kompetencer. Desuden vil vi udbrede kendskabet til relevante værktøjer og vejledninger, herunder Det Grønne Opslagsværk.

→ Understøtte at medarbejdere som foretager konkrete indkøb har viden og kompetencer til at træffe bæredygtige valg.

→ Foretage bæredygtige fødevarerindkøb som understøtter økologisk og klimavenlig fødevarereproduktion. Vi vil desuden have særligt fokus på at sikre sæsonmæssig diversitet, råvarer fra friland og mindsket madspild.

→ Have fokus på genbrug og genanvendelse af materialer i kommunens byggeprojekter.

Partnerskaber og innovation

Vi arbejder med partnerskaber, innovation og udvikling af nye bæredygtige løsninger

I Københavns Kommune ved vi, at vi får behov for nye produkter og tjenesteydelser for at løfte kommunens opgaver bedre og smartere – til gavn for både medarbejdere og borgere. Derfor vil vi prioritere samarbejder, hvor vi kan være med til at udvikle fremtidens løsninger.

Københavns Kommune vil eksempelvis bidrage til udviklingen af innovative produkter og løsninger inden for velfærdsteknologi og digitalisering. I den sammenhæng vil vi fortsat deltage aktivt i samarbejdet i Staten og Kommunernes Indkøbs-service (SKI) og andre offentlige samarbejder om indkøb.

Københavns Kommune vil indgå i offentlige-private partnerskaber (OPP'er) og offentlige-private innovationsfællesskaber (OPI'er) med private virksomheder samt i partnerskaber med andre offentlige institutioner. Desuden vil Københavns Kommune anvende udbudsformer, som giver plads til udvikling og innovation og sikre, at der arbejdes professionelt med innovation på tværs af kommunen.

Dialogen med erhvervslivet, herunder små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og socialøkonomiske virksomheder, skal fortsat være i fokus, så alle virksomheder oplever at have nem adgang til kommunens udbud.

Indsatsområder

Københavns Kommune vil:

→ Undersøge om kommunen stiller de højst mulige krav til miljø og innovation, som markedet kan leve op til. Derfor vil vi fortsat have markedsdialog i forbindelse med relevante udbud.

→ Understøtte, at SMV'er og socialøkonomiske virksomheder kan byde ind på kommunens opgaver, for eksempel ved at udbud deles op i mindre dele og at udbudsmateriale og -proces gøres så enkelt og let tilgængeligt som muligt.

→ Have fokus på arbejdet med innovation både internt, gennem dialog med leverandører samt via de rette udbudsformer. Vi vil derfor understøtte, at relevante medarbejdere har de nødvendige kompetencer til at indgå i OPP- og OPI-samarbejder.

→ Indgå i partnerskaber om indkøb, blandt andet KL's indkøbsdatasamarbejde, Procura+, Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb (POGI) og SKI.

→ Indgå i OPP'er for at bidrage til udviklingen af innovative og brugervenlige løsninger.

Afgrænsning og opfølgning

Københavns Kommunes indkøbspolitik sætter den overordnede ramme for, hvordan der købes ind i kommunen. Borgerrepræsentationen beslutter hertil løbende nye mål og værktøjer politisk samtidig med, at der fra det administrative plan løbende bliver iværksat nye initiativer for at imødekomme de høje ambitioner, som kommunen har på indkøbsområdet.

Der skal i de kommende år arbejdes videre med de fem indkøbsværdier og tilhørende indsatsområder, der tegner retningen for indkøbspolitikken. Forvaltningerne vil sammen arbejde med en implementering af politikken, og der vil blive fulgt op årligt for at sikre fortsat fokus og prioritering af indkøbspolitikens værdier og indsatsområder. Opfølgningen vil blive forelagt Økonomiudvalget.

Politikkens værdier og indsatsområder er koordineret med Københavns Kommunes andre politikker og strategier eksempelvis Mad- og Måltidsstrategien, kommende Klimaplan 2035, Ressource- og Affaldsplan 2024 og kommunens miljøkrav til byggeri og anlæg (MBA).

Indkøbspolitikken sætter de overordnede politiske ambitioner for økonomisk, social og miljømæssig bæredygtighed og ansvarlighed, mens eventuelle finansieringsbehov skal håndteres løbende i budgetforhandlinger.

Indkøbspolitikken er blevet til i samarbejde mellem Københavns Kommunes syv forvaltninger, indkøbsfaglige medarbejdere og -fora og i dialog med en række eksterne interessenter. Den er vedtaget i Københavns Kommunes Borgerrepræsentation den 1. december 2022.

Appendiks:

Principper for ansvar og organisering af arbejdet med indkøb

Borgerrepræsentationen	• Træffer beslutning om kommunens fireårige indkøbspolitik • Træffer beslutning om den overordnede organisering af indkøbsområdet • Træffer beslutning om udlicitering af opgaver • Træffer beslutning om politik relateret til udbud og indkøb, fx sociale klausuler, arbejdsklausulen, CSR-bilag, krav til miljø, klima og arbejdsmiljø
Økonomiudvalget	• Indstiller til Borgerrepræsentationen i ovenstående sager • Træffer beslutning såfremt kommunen ikke ønsker at tilslutte sig en forpligtende SKI-aftale
Fagudvalg og forvaltninger	• Træffer beslutning om udbud og indkøb på eget område, som ikke falder ind under kategoriorganisationen* • Sikrer at alle udbud, som ikke falder ind under kategoriorganisationen, overholder lovgivningen og lever op til Borgerrepræsentationens beslutninger • Sikrer at alle udbud inden for de kategorier, som den enkelte forvaltning, har ansvar for, overholder lovgivningen og lever op til Borgerrepræsentationens beslutninger • Indmelder sit indkøbsbehov til den kategoriansvarlige forvaltning, både ved kommunens fællesaftaler og SKI-aftaler • Sikrer at udbud, som gennemføres af den enkelte forvaltning skrives ind i kommunens samlede udbudsplan • Sikrer compliance ift. at anvende vores indkøbsaftaler herunder anvendelse af Kvantum Indkøb • Sikrer at Center for Indkøb i Økonomiforvaltningen får tilsendt vejledninger på de af forvaltningen indgåede aftaler samt de nyeste udgaver af forvaltningens aftalekataloger, så Kvantum Indkøb er opdateret med korrekte varer og priser • Bidrager til udbudsprocessen for kommunens fællesaftaler ved at stille deltagere til brugergrupper til rådighed, så forvaltningens indkøbsbehov kan blive dækket • Træffer beslutning om uddelegering af indkøbsansvar til decentrale enheder /institutioner
Økonomiforvaltningen	• Sikrer at de miljø- og klimakrav, som Borgerrepræsentationen har besluttet, er tilgængelige for forvaltningerne • Rådgiver forvaltningerne om miljø- og klimakrav i forbindelse med udbud • Sikrer at relevante paradigmer i kommunen løbende er opdateret og tilgængelige for forvaltningerne • Sikrer løbende drift og optimering af Kvantum Indkøb • Yder indkøbssupport til forvaltningerne i forbindelse med indkøb og brug af Kvantum Indkøb • Stiller relevant uddannelse om indkøb og Kvantum Indkøb til rådighed for forvaltningerne

*Københavns Kommunes forbrug er opdelt i afgrænsede indkøbskategorier. Ansvar for gennemførsel af udbud, kontraktstyring og realisering af effektiviseringer indenfor en kategori løftes af en kategoriansvarlig forvaltning på tværs af kommunen. Implementeringen af aftaler herunder compliance samt konkrete indkøb sker decentralt i forvaltningerne.

